

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/347/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313213764
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8313213764.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v spore žalobcu: S.Ó. O., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXXX/XX, U., právne zast. JUDr. Tatianou Andrejcovou, advokátkou, Laborecká 1896/58, 066 37 Humenné, proti žalovanému : Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00151653, Tomášikova 48, Bratislava, právne zast. Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., Garbiarska 5, 040 01 Košice 1, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamieťa.

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 26.09.2013 na tunajšom súd žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 188,05 eur s príslušenstvom. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 10.05.2013 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej malo byť poskytnutie úveru žalobcovi ako dlžníkovi. Ako však bolo preukázané v trestnom konaní ČVS: Z.-XXX/HE-U.-XXXX, v čase uzatvárania uvedenej zmluvy bol, pod vplyvom alkoholu a jeho stav zneužila tretia osoba, ktorej mal poskytnúť ručenie na úver. Osoba, ktorej mal poskytnúť ručenie nebola zamestnaná a mala prečerpaný limit na účte, preto po dohode s pracovníčkou banky, mu bola predložená Zmluva, kde vystupuje ako dlžník on a ktorú podpísal. Finančné prostriedky však žalovaný žalobcovi nikdy neposkytol, o ničom ho pracovníčka žalovaného neinformovala a neodovzdala mu žiadnu dokumentáciu. Žalovaný teda žalobcovi nikdy úver neposkytol, avšak v súčasnosti vykonáva splátky inkasom z účtu v zmysle zmluvy, pričom sám nesplnil základnú povinnosť zo zmluvy, a to poskytnúť úver. Pracovníčka žalovaného a žalovaný porušili viaceré ustanovenia zmluvy, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu že Zmluva - napadnutý právny úkon svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Žalobca má zároveň za to, že neboli zmluvné podmienky individuálne dojednané, a teda sú neplatné. Žalobca taktiež žiadal, aby súd ako predbežnú otázku posúdil platnosť napadnutej zmluvy. V prípade, že ju posúdi ako neplatnú, vydal medzitimny rozsudok, aby tak do budúcnosti neboli žiadne pochybnosti o žalobcových záväzkoch. Žalovaný inkasuje peňažné prostriedky z účtu žalobcu bez právneho dôvodu, z neplatnej zmluvy a neplatných zmluvných dojednaní, pričom nesplnil základnú povinnosť - poskytnúť úver a zároveň pracovníčka žalovaného si bola vedomá stavu žalobcu a toho, že sa na jeho úkor bezdôvodne obohacuje.

2. V podanej žalobe žalobca taktiež navrhol, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží žalovanému až do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej zdržať sa vykonávania inkasa z účtu žalobcu na plnenie splátok alebo akýchkoľvek poplatkov zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.5.2013 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a taktiež žalovanému uložil,

aby až do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej zdržal sa vykonávania akýchkoľvek postupov pri mimosúdnom vymáhaní pohľadávok zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.5.2013 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a zdržal sa postúpenia pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.5.2013 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a nahradil trovy konania.

Súd uznesením č.k. 18C/347/2013-38 zo dňa 25.10.2013 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a s listinnými dokladmi predloženými v konaní a to najmä Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 10.05.2013, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, výpisom z účtu, znaleckým posudkom E.. H. č. 116/2014, trestným rozkazom OS Humenné sp.zn. 1T/201/2015 zo dňa 28.04.2016, vyjadreniami strán sporu, výpoveďou zástupcu žalobcu, výpoveďou zástupcu žalovaného, výpoveďou svedkov, výpoveďou žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Dňa 10.05.2013 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe zmluvy o splátkovom úvere bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1 500,- eur pri výške úrokovej sadzby 22,90 % ročne v deň uzatvorenia Zmluvy. RPMN bola 25,85 %, priemerná RPMN 26,96 %. Žalobca sa zaviazal poskytnutý úver uhradiť ho pravidelnými mesačnými splátkami po 37,61 eur vždy k 11. dňu v mesiaci s dátumom prvej splátky dňa 11.06.2013 a dátumom poslednej splátky dňa 11.05.2020. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal vrátiť z poskytnutého úveru činila sumu 3050,02 eur.

Súčasťou zmluvy boli Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere.

6. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania v trestnom konaní ČVS: Z.-XXX/HE-U.-XXXX, bol žalobca v čase uzatvárania zmluvy o úvere pod vplyvom alkoholu. Následne bol E. T. trestným rozkazom Okresného súdu Humenné č.k. 1T/201/2015-171 zo dňa 28.04.2016 uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 TZ, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody na 1 rok, výkon uloženého trestu odňatia slobody bol podmienene odložený a bola mu určená skúšobná doba na 2 roky. Zároveň uložil obvinenému ochranné liečenie závislosti od patologického hráčstva.

7. Podľa znaleckého posudku č. 116/2014 E.. I. H. znalca z odvetvia psychiatria, žalobca bol v čase uzatvárania zmluvy o splátkovom úvere dňa 10.05.2013 pod vplyvom alkoholu, nejednalo sa o patologickú opilstosť, iba o prostú opilstosť, pri ktorej si uvedomoval, čo sa v danej chvíli deje, nekonal neslobodne, pod nátlakom či z donútenia. Z jeho konania znalec zistil, že i za okolností, ktoré nastali v súvislosti s požitím alkoholu mal možnosť voľby a bolo iba na jeho rozhodnutí, či zmluvu podpíše alebo nie, preto v závere znalec skonštatoval, že vážnosť prejavu vôle žalobcu pri podpise zmluvy nebola ovplyvnená.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 16.05.2017 uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu. Ďalej uviedol, že orgány činné v trestnom konaní v uznesení OR PZ Humenné o začatí trestného stíhania ČVS : Z.-XXX/HE-U.-XXXX zo dňa 24.07.2013 i v uznesení zo dňa 02.10.2015 zhodne konštatujú, že E. T. uzatvoril s pracovníčkou J., I..J.. U. zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na meno S. O., ktorej predmetom bol úver v sume 1 500,- eur, kde zmluvu S. O. osobne podpísal prostredníctvom elektronického podpisu. Po podpísaní zmluvy pracovníčka J., I..J.. U. zmluvu o úvere a finančnú hotovosť odovzdala do rúk obvinenému E. T.. Predmetnú skutočnosť potvrdil i záznam z priemyselnej kamery podľa ktorého zamestnankyňa žalovaného v súvislosti s poskytnutím úveru jednoznačne komunikovala s E. T., nie so žalobcom, finančné prostriedky odovzdala E. T., žalobcovi iba predložila elektronický prístroj na podpis úverovej zmluvy. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny úkon bol v skutočnosti urobený medzi žalovaným ako veriteľom a E. T. ako dlžníkom, keďže jemu boli odovzdané finančné prostriedky. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.10.2010, sp.zn. 5MCdo/11/2009, podľa ktorého ak právny úkon trpí vadami vôle (nebol urobený slobodne a vážne) alebo trpí vadami prejavu (nebol urobený určite a zrozumiteľne), je absolútne neplatný. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Toto právo sa nepremlčuje ani nezaniká, pretože z takého právneho úkonu

právne následky nenastanú, a to ani dodatočným schválením (ratihabíciou) ani odpadnutím vady prejavu vôle (konvalidáciou). Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a sú splnené všetky jeho náležitosti. Podľa rozsudku NS SR zo dňa 30.03.2011 sp.zn. 3Cdo/144/2010, pokiaľ právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, pokiaľ zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Teda ak má byť určitým právnym úkonom urobeným len naoko (tzv „simulovaným právnym úkonom“) zastieraný iný právny úkon (tzv „disimulovaný právny úkon“), je simulovaný právny úkon neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon. V takýchto prípadoch platí zastieraný právny úkon. Pokiaľ by bol sám zastieraný právny úkon nedovolený (priečil by sa zákonu), bol by tiež neplatný (§ 39 OZ). Keďže žalovaný neposkytol finančné prostriedky žalobcovi, ale inej osobe, o podmienkach úveru žalobcu neinformoval žalobcu, ale inú osobu, mal za to, že predmetný právny úkon / úverová zmluva je neplatný. Preto žiadal, aby súd žalobe vyhovel a uplatnil si trovy konania.

9. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 19.03.2018 tvrdenia žalobcu, ktorými namietal údajné vady svojej vôle pri uzatvorení zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 10.05.2013 odmietol. V žiadnom prípade nie je prípustné posudzovať aspekty vôle izolovane, bez zreteľa na všetky okolnosti prípadu. Pričom podľa § 35 ods. 2 OZ; právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňovať. Je preto pojmovo vylúčené, aby žalobca mohol úspešne presadzovať tvrdenie, že jeho vôľa smerovala k poskytnutiu ručenia za úverový záväzok E. T. (ktorý ani nikdy nevznikol), keď práve žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu zreteľne označenú ako zmluvu o splátkovom úvere, s jednoznačnou identifikáciou zmluvných strán a jasnou úpravou vzájomných práv a povinností vo vzájomnom vzťahu medzi úverovým veriteľom a dlžníkom. Rovnako neobstoja tvrdenia nadväzujúce na uzavretie zmluvy, keď v prospech bankového účtu žalobcu boli pripísané finančné prostriedky zodpovedajúce poskytnutému úveru, k čomu by nemohlo dôjsť, keby sa žalobca zaviazal iba ako ručiteľ. Teda tento výklad nevedie automaticky k záveru o neplatnosti právneho úkonu. Taktiež žalobca nepreukázal v spore žiadnu skutočnosť, ktorú by bolo možné posudzovať ako kvalifikovanú vadu vôle s následkom v podobe neplatnosti právneho úkonu. V právnej náuke i súdnej praxi je opäť bezvýhradne uznávané, že základnými náležitosťami vôle konajúceho subjektu sú sloboda a vážnosť (§ 37 ods. 1 OZ) pri zachovaní absencie omylu (§ 49a OZ) a tiesne (§ 49 OZ). Tieto náležitosti zachované pri uzatváraní zmluvy zachované boli. Preto žiadal, aby súd žalobu zamietol. Uplatnil si náhradu trov konania.

10. Zástupca žalobcu vo svojom prednese na pojednávaní konanom dňa 21.06.2017 uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu. Predmetnou žalobou si uplatnil žalobca nárok voči žalovanému, a to titulom bezdôvodného obohatenia vo výške 188,05 eur spolu s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalovaný vykonal inkaso z účtu žalobcu na plnenie splátok zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.06.2013, pričom žalobca má za to, že táto zmluva o splátkovom úvere je absolútne neplatný právny úkon. Ďalej mal za to, že pri uzatváraní zmluvy došlo k porušeniu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, neboli dodržané podmienky platnosti uzatvorenia právneho úkonu a to zmluvy o úvere, pretože žalovaný mal poučiť spotrebiteľa, teda žalobcu, mal komunikovať so žalobcom a pokiaľ poskytoval úver, tak finančné prostriedky podľa § 1 ods. 2 mal poskytnúť priamo spotrebiteľovi, teda žalobcovi a nie tretej osobe. Pokiaľ sa v konaní preukazovalo, či bol žalobca pod vplyvom alkoholu, teda či bol schopný rozpoznať svoje konanie, jednalo sa o určitý podporný dôkaz, avšak mal za to, že je potrebné vychádzať z výsledkov zistených v trestnom konaní podľa ktorých žalobca bol pod vplyvom alkoholu a nebol schopný rozpoznať čo podpisuje, resp. nevedel presne čo podpisuje. Podpis nerozporoval, uznal, že podpis je jeho, čo takisto je evidentné aj z toho videozáznamu, avšak mal za to, že toto je spotrebiteľský vzťah, bol tu porušený zákon o spotrebiteľských úveroch a z toho pohľadu vlastne tento právny úkon je absolútne neplatný. Rovnako sa nedovoláva relatívnej neplatnosti právneho úkonu na základe toho, že právny úkon bol urobený v omyle dovoľával sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu s poukazom na to, že bol porušený zákon o spotrebiteľských úveroch a za hlavný dôkaz považoval výsledky trestného konania a takisto videozáznam z kamery, z ktorej je zjavné, že zamestnanec žalobcu nepoučil, zamestnanec žalovaného nepoučil žalobcu tak ako mu to vyplývalo z § 4 tohto zákona a že úver, a teda finančné prostriedky neposkytol žalobcovi, ale poskytol tretej osobe, preto považoval tento úverový vzťah, resp. zmluvu o úvere za absolútne neplatnú, nie relatívne neplatnú ako sa tu vyjadruje žalovaná strana. Žalobca sa daného plnenia vo vzťahu k žalovanému, a to titulom tým, že na strane žalobcu nebola vôľa, nebol prejav vôle takúto zmluvu vôbec so žalovaným uzatvoriť, a to v zmysle § 34, § 39 Občianskeho zákonníka. Na strane žalobcu bola vôľa uzatvoriť zmluvu, a

to v pozícii učiteľa a za tým účelom aj navštívil alebo bol na pracovisku žalovaného. To malo byť zrejme aj pracovníčke žalovaného. V ďalšom poukázal na to, že aj samotné finančné prostriedky neboli vyplatené priamo žalobcovi, ale boli vyplatené tretej osobe, p. T. a v tomto celom kontexte je toho názoru, že celá zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom. Podporne poukázal na § 4 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a na to, že zo strany žalovaného, resp. jeho pracovníčky v tomto smere neboli splnené povinnosti v zmysle tohto zákona. Nedovoľoval sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu na základe toho, že právny úkon bol urobený v omyle, ale absolútnej neplatnosti právneho úkonu s poukazom na to, že bol porušený zákon o spotrebiteľských úveroch.

11. Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese na pojednávaní uviedol, že v pôvodnej žalobe, tak ako bola podaná žalobcom, rozhodujúcim skutkovým tvrdením, od ktorého odvíjal svoj uplatnený procesný nárok, bolo tvrdenie, že zmluvu o splátkovom úvere uzatváral v stave opilosti, t.z. v stave, ktorý sám popísal, ako stav nejakej zníženej vnímavosti, ktorý mal vylučovať jeho slobodu a vážnosť vôle pri uzatváraní tejto zmluvy, pri uskutočnení tohto právneho úkonu. Zo znaleckého dokazovania, okrem iného vyplynul úplne jednoznačný záver o tom, že v čase, keď žalobca vykonal príslušný právny úkon, tak jeho ovládacia ani rozpoznávacía schopnosť nebola vymiznutá, bol si vedomý svojho konania a jeho následkov. Po poslednom podaní zo strany právneho zástupcu žalobcu, sa v tomto konaní uplatňuje úplne iný skutkový základ, podľa ktorého žalobca vôbec neuzavrel túto zmluvu, pretože ju namiesto neho uzavrela nejaká tretia osoba, alebo ak by sa vychádzalo napr. z popisu skutkového deja tak, ako je obsiahnutý v trestnom rozkaze, podľa ktorého žalobca bol uvedený do omylu treťou osobou pri uzatváraní tohto právneho úkonu. Toto tvrdenie žalobca nesprávne právne podriaďuje, alebo interpretuje na základe ust. § 41 ods. 2 Občianskeho zákonníka o simulácii právneho úkonu. Mal za to, že takáto právna kvalifikácia za žiadnych okolností nemôže obstať, pretože tu nie je žiaden iný právny úkon a navyše by sa ani nejednalo ani o totožnosť subjektov, pretože tu by zrazu figurovala tretia osoba a predovšetkým banka nikdy nemienila vstúpiť do žiadneho zmluvného vzťahu s osobou, ktorá bola identifikovaná a ktorá bola aj právoplatne odsúdená príslušným trestným rozkazom a už vôbec nevedela o žiadnych okolnostiach, na základe ktorých by prípadná vôľa zo strany žalobcu bola úplne iná. Teda je vylúčené aj pojmovo, aj skutkovo, aby na danú situáciu dopadalo ust. § 41 ods. 2 Občianskeho zákonníka o nejakom simulovanom právnom úkone, o čom najlepšie vypovedá fakt, ktorý už bol preukazovaný v tomto konaní a to, že banka po celý čas v rámci úverového vzťahu komunikovala, vstupovala do akéhokoľvek vzťahu len so žalobcom a so žiadnou, ani nie so žiadnou treťou osobou. Ak by skutkovým základom žaloby mala byť tretia možnosť, ktorá podľa nášho presvedčenia vyplýva z trestného rozkazu, teda o tom, že žalobca údajne konal pri uzatváraní zmluvy o splátkovom úvere v omyle, v takom prípade poukazujeme na ust. § 49a Občianskeho zákonníka, z ktorého po prvé úplne jednoznačne vyplýva podmienka, že omyl je kvalifikovaným dôvodom neplatnosti právneho úkonu len vtedy, ak druhá strana, teda v tomto prípade žalovaný, tento omyl vyvolal alebo o ňom musela vedieť, pričom v tomto konaní nebolo ani len tvrdené, a už vôbec nie preukázané, že by banka mala vedomosť o tých okolnostiach, ktoré sú predmetom trestného rozkazu, ktoré boli vyšetrowané v príslušnom trestnom konaní. Trestné konanie nijakým spôsobom nenasvedčuje záver o tom, že by sa banka dopustila akéhokoľvek protiprávneho konania alebo že by participovala na protiprávnom konaní, práve naopak, jednoznačne bolo určené, jednoznačne bolo uzavreté, že trestného činu sa voči žalobcovi dopustila úplne iná tretia osoba a navyše, ak by sa malo jednáť o omyl v zmysle ust. § 49a Občianskeho zákonníka, tak žalobca by mal tvrdiť a preukázať, že sa kvalifikovaným spôsobom dovoľal relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorá je spojená s omylom v rámci občiansko-právnych vzťahov. Neboli splnené podmienky stanovené hmotno-právnymi normami preto, aby bolo možné prijať, vyvodiť záver o neplatnosti právneho úkonu tak ako sa ho v tomto konaní dovoľáva žalobca. V spojitosti s trestným konaním poukázal aj na skutočnosť, že znakom skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bola odsúdená tretia osoba, v tomto trestnom rozkaze identifikovaná, je aj to, že bola spôsobená škoda žalobcovi a teda akýkoľvek návrh alebo vyhovenie akémukoľvek procesnému nároku v tomto konaní, by založilo neprípustnú duplicitu, pretože žalobca by sa z tých istých okolností mohol domáhať nároku nielen teda voči osobe, ktorá sa voči nemu dopustila trestného činu, ktorá mu týmto spôsobila škodu, ale aj voči banke titulom, tak ako uplatňuje v tomto konaní, bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ ide o tvrdenia o údajnej neplatnosti právneho úkonu, t.z. zmluvy o splátkovom úvere, mal za to, že neboli tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by tomuto záveru zodpovedali, záveru o úplnej neplatnosti tejto zmluvy. Podpis žalobcu na tejto zmluve nebol žiadnym spôsobom spochybnený. Odmietol tvrdenie o tom, že zamestnankyňa banky poskytla finančné prostriedky, úverové finančné prostriedky tretej osobe a nie žalobcovi. Už v rámci vyjadrenia k žalobe boli predložené listinné dôkazné prostriedky, z ktorých vyplýva, že úverové finančné prostriedky boli bezhotovostne poukázané v prospech účtu žalobcu a žalobca s

nimi následne disponoval tým spôsobom, že ich vybral zo svojho účtu a v hotovosti boli odovzdané tretej osobe. Preto žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a uplatnil si trovy konania.

12. Svedkyňa D. J. vo svojej výpovedi uviedla, že je stále v pracovnom pomere u žalovaného. Ďalej uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že zmluva bola uzatvorená s časovým odstupom tak sa iba vyjadří k tomu na čo sa pamätá. Pamätala si na to, že žalobca prišiel do sporiteľne spolu ešte s iným pánom, ktorého meno nevedela, a to za tým účelom, aby mu bol poskytnutý úver. Najprv išli za jej spolupracovníčkou, jednalo sa o pani, ktorá však v banke pracovala iba krátky čas, preto ju požiadala o to, aby sa týchto klientov ujala, aby ona im poskytla právne rady a popripade poskytla tie služby, ktoré spoločnosť poskytuje. Najprv o úver požiadal pán T., ktorý prišiel so žalobcom s tým, avšak po preverení jeho majetkových pomerov zistila, že je iba krátkodobo zamestnaný, a nie je možné, aby zo strany Slovenskej sporiteľne mu bol poskytnutý úver od J., I..J.. Potom sa pán T. bavil spolu so žalobcom. Bavili sa o tom, že či žalobca zoberie tento úver, pričom v rámci tejto debaty sa bavili o nejakých fuškách, že potrebujú peniaze za tým účelom. Následne po predložení občianskeho preukazu žalobcu, preskúmala bonitu žalobcu v systéme a zistila, že žalobcovi úver možno poskytnúť. Na základe toho začala spracovávať údaje pre poskytnutie tohto úveru. Pokiaľ sa jedná o samotný proces uzatvárania zmluvy, za účelom uzatvorenia zmluvy si v tom čase musela vyžiadať dva doklady totožnosti od daného klienta, a to občiansky preukaz a nejaký iný doklad, a to buď preukaz poistenca alebo vodičský preukaz. Nepamätala si, ktorý z týchto dokladov bol predložený. Potom bola spísaná žiadosť o poskytnutie úveru, kde mal klient uviesť akú výšku úveru požaduje a následne bola aj vypracovaná zmluva o úvere. Poukázala na skutočnosť, že v tom čase bol taký predpis alebo taký vnútorný pokyn, že táto zmluva ešte podliehala schváleniu inou pracovníčkou. Nepamätala si, ktorý z klientov, ktorí pred ňou sedeli, uviedol výšku úveru. Potom vytlačila úverovú zmluvu, dala na schválenie ďalšej pracovníčke, ktorá overila údaje ohľadom žiadateľa o úver, takisto si overila, či tento klient je na pracovisku za tým účelom, aby nedošlo k poskytnutiu úveru niekomu kto vôbec v inštitúcii sa nenachádza. Zmluvy po podpísaní a overení aj ďalšou pracovníčkou odovzdala klientovi. Kto úverové zmluvy zobral uviesť nevedela, ona ich však položila stôl. Následne boli aj finančné prostriedky prevedené priamo na účet žalobcu s tým, že bol urobený v ten istý deň aj výber týchto finančných prostriedkov z účtu. Po vybratí týchto finančných prostriedkov z účtu, tieto finančné prostriedky klientom aj odovzdala. Kto tieto finančné prostriedky prevzal si už nepamätala. Účel úveru od klientov nedotazovala, pretože oni prišli s tým, že potrebujú tento úver na zakúpenie stavebného materiálu na nejakú fušku.

Pokiaľ sa jedná poskytovania informácií o produktoch banky pre klientov, uviedla, že tieto postupy sa neustále u žalovaného menia, teraz si presne nepamätá aký bol postup v čase uzatvárania zmluvy, ale stále, pokiaľ sa jedná o vzťah ku klientovi, tak sa snažia podmienky vo vzťahu k nemu nastaviť, aby klient bol naozaj reálne schopný tieto splátky splácať, aby nenastala taká situácia, že sa nastaví neprimerane vysoká splátka, kde zhruba po dobu 3 mesiacov už klient príde s tým, že požiadava o zmenu zmluvných podmienok z toho dôvodu, že nie je to možné splácať. Takto postupovala aj vo vzťahu k žalobcovi, kde sa dotazovala akú výšku úveru požaduje, v akej výške bude schopný mesačne tento úver splácať, pričom tieto údaje sa priamo zadávali aj do žiadosti, na základe ktorej sa následne aj tento úver poskytoval. Pri uzatváraní zmluvy a podmienok úveru komunikovala priamo so žalobcom, a žalobca na jej otázky odpovedal áno, nie alebo rozumiem. Pri komunikácii nielen žalobca, ale aj p. T., sa jej zdali, že sú unavení, ale keďže predtým uvádzali, že boli na fuške, tak to pripisovala tejto skutočnosti. Požitie alkoholu u žalobcu nebadala. Keďže žalobca zmluvu uzatváral, určite si musel byť vedomý toho, že bude ako dlžník povinný splácať úver, nakoľko nebol poskytnutý úver p. T., potom sa medzi sebou bavili o tom, že tento úver zoberie priamo žalobca. Ďalej uviedla, že s p. T. nebola uzavretá žiadna zmluva a rovnako žalobca nikdy nedal najavo, že chce byť ručiteľom. Po prehratí záznamu uviedla, že v rohu pobočky je stojan, kde sú rôzne prospekty ohľadne druhov úverov, výšky úrokových sadzieb a iných informácií týkajúcich sa úverov. Tieto si môžu klienti banky pozrieť a na základe týchto údajov sa rozhodnúť pre konkrétny úver. Ani zo záznamu nevyplýva, že by tieto úverové podmienky boli predĺžené priamo žalobcovi ako jej klientovi, aby sa rozhodol ohľadom úveru.

13. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že do banky sa dostavil spolu s p. T., ktorý chcel, aby mu ručil za úver, o ktorý mal p. T. požiadať. Keďže p. T. úver nebolo možné poskytnúť, podpísal úverovú zmluvu on. Ďalej uviedol, že svedkyňa, pracovníčka banky komunikovala aj s ním, avšak podľa jeho názoru viac komunikovala s p. T.. Pokiaľ sa jedná o dokumenty, ktoré podpisoval, tak si bol vedomý toho, že čo podpisuje. Taktiež si bol vedomý toho, že on ako dlžník berie úver.

14. V konaní bol prehratý aj obrazový záznam z kamerového systému žalovaného z času keď bola úverová zmluva podpísaná a z neho je zrejmé, že k zamestnankyni žalovaného predstúpil žalovaný spolu s p. T., ktorý si sadol bližšie k pracovnému stolu. Následne zamestnankyňa žalovaného komunikovala so žalovaným a p. T.. Žalovaný zmluvu podpísal a elektronicky podpísal aj príkaz k vyplateniu finančných prostriedkov z jeho účtu. Zmluva bola odovzdaná žalovanému, ktorý ju následne položil na pracovný stôl a pri odchode túto zmluvu zo stola vzal p. T.. Finančné prostriedky zamestnankyňa žalovaného vložila do obálky a túto odovzdávala žalovanému, pričom obálku nakoniec prevzal p. T. a žalovaný proti tomu nič nenamietal.

15. Podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 34 OZ, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú

Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. V danom prípade mal súd za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Uzavretie zmluvy a ani skutočnosť, že sa jedná zmluvu spotrebiteľskú, nebolo medzi stranami sporné. Tiež bolo preukázané, že žalobcovi bol z predmetnej zmluvy poskytnutý úver v sume 1 500,- eur, ktorý sa zaviazal splácať mesačnými plátkami po 37,61 eur. Celkový počet splátok bol 84. Spornou bola spočiatku skutočnosť, či žalobca podpísal zmluvu slobodne a vážne, a či mal vedomosť, čo podpisuje a aké následky sú spojené s podpísaním a uzavretím zmluvy, a aké povinnosti pre neho vyplývajú.

17. Vo všeobecnosti, úkony sú právne skutočnosti, ktoré spočívajú v určitom ľudskom správaní, a to v správaní vedomom a vôľovom. V zmysle § 34 Občianskeho zákonníka zo znakov definujúcich právny úkon má zásadný význam jednota vôle a jej prejavu. To znamená, že pokiaľ by neexistovala vôľa, neexistoval by ani právny úkon; právny úkon by však neexistoval ani vtedy, ak by neexistoval prejav vôle. Vôľa, ako psychický vzťah konajúceho človeka k zamýšľanému (chcenému) následku je nevyhnutným pojmovým predpokladom vzniku právneho úkonu. V súvislosti so zisťovaním existencie vôle v určitom konkrétnom prípade, t.j. so zisťovaním, či pri určitom prejave vôle ten, kto vôľu prejavil, ju aj skutočne mal, teda, či skutočne chcel to, čo prejavil, že chce, treba uviesť, že spravidla prejav skutočne vôle zodpovedá. Na existenciu vôle sa pri jej prejave usudzuje predovšetkým z objektívnych skutočností, teda z okolností, za ktorých bol prejav vôle urobený. Neprihliada sa však na vnútornú pohnútku (motív) prejavenej vôle. Takáto pohnútku je irelevantná, ibaže by bola právnym úkonom prejavená, a tým sa stala jeho súčasťou.

Jadrom pojmu „právny úkon“ je prejav vôle. Jeho vlastnosťou je, že smeruje k vzniku, zmene alebo zániku práv či povinností. Vôľa ako subjektívna a prejav ako objektívna zložka predstavujú konštitutívny základ každého právneho úkonu.

Danosť vôle je základným predpokladom každého právneho správania - tvorí podstatnú, neopomenuteľnú a ničím nenahraditeľnú (výkladom neodstrániteľnú) náležitosť právneho úkonu. Právny úkon je prejavom vôle, s ktorým právny poriadok spája vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov právneho vzťahu. Podstatu právneho úkonu tvorí prejav vôle. Vôľa je nenahraditeľným elementom (prvkom) prejavu vôle. Prejav je odrazom (vyjadrením) psychického vnútra človeka rozpoznateľný v objektívnej realite. Aby sa vôľa mohla v objektívnej realite (navonok) uplatniť, musí byť vyjadrená tak, aby bola rozpoznateľná a uplatniteľná. Pokiaľ ide o prejav vôle výslovný (vyjadrený napríklad slovom, písmom, kresbou a pod.), spravidla ľahšie možno v ňom identifikovať uvedené rozlišovacie znaky charakterizujúce vôľu a jej obsahovú stránku. Zložitejšia situácia nastáva, ak je prejav vôle uskutočnený mlčky (konkludentne), v týchto prípadoch sa uplatňuje pravidlo, ktoré dovoľuje na ňu prihliadať, len pokiaľ (vzhľadom na všetky okolnosti) sú vylúčené akékoľvek pochybnosti o tom, že tu vôľa je a tiež i to, aká je táto vôľa - uznesenie NS SR z 20.06.2012, sp. zn. 7MCdo/12/2011.

18. Na to, aby išlo o platný právny úkon, zákon vyžaduje splnenie určitých predpokladov. V ustanovení § 37 ods. 1 OZ zákon kladie osobitné požiadavky na vôľovú stránku osoby robiacej právny úkon a na jej prejav. Právny úkon musí byť z tohto hľadiska urobený predovšetkým slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Právny úkon musí byť tiež objektívne možný. Okrem týchto predpokladov platnosti musí právny úkon spĺňať ďalšie predpoklady, ktoré sa týkajú osoby konajúceho subjektu (§38 OZ), dovolenosti právneho úkonu (§ 39 OZ) a jeho právnej formy (§ 40 OZ). Jedným z právnych následkov právneho úkonu, ktorý nebol urobený platne (právny úkon, ktorý nespĺňa vyššie uvedené predpoklady), je jeho neplatnosť. V tomto prípade ide o absolútne neplatný právny úkon.

Vôľa je základným prvkom právnych úkonov, a preto sa na ich vznik vyžaduje danosť vôle. Pritom nestačí danosť akejkolvek vôle. Vôľa ako základný konštitutívny prvok právneho úkonu má právnu relevanciu len vtedy, ak vyhovuje náležitostiam, ktoré predpisuje právo. Náležitosťou takejto vôle vyžadovanou občianskym právom, okrem toho, že to musí byť vôľa skutočne daná, je to, aby bola vážna, bez omylu a slobodná.

19. Podmienka určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu sa týka prejavu konajúcej osoby. Zákon okrem toho kladie určité požiadavky aj na formu právneho úkonu (§ 40 Občianskeho zákonníka). Vôľa účastníka právneho úkonu vtelená do právneho úkonu je prejavená určite a zrozumiteľne, ak je výkladom objektívne pochopiteľná, t. j. ak typický účastník v postavení jej adresáta môže túto vôľu adekvátne vnímať bez rozumných pochybností o jej obsahu.

20. Náležitosťou právneho úkonu je vážnosť vôle. Právny úkon je urobený vážne, ak vôľa smeruje naozaj k urobeniu právneho úkonu. Podľa ustálenej judikatúry súdov nie je právny úkon urobený vážne (skutočne) vtedy, ak je podľa okolností zrejme, že konajúci nechcel svojím prejavom vôle spôsobiť právne účinky, ktoré s takýmto prejavom vôle spájajú normy občianskeho práva.

Existenciu vážnej vôle k právnemu úkonu možno usudzovať z objektívnych skutočností, za ktorých bol urobený, najmä ak bol urobený spôsobom a za okolností, ktoré nevyvolávajú pochybnosti, že subjekt prejavujúci vôľu zamýšľal privodiť právne účinky, ktoré zákon spája s takýmto prejavom vôle.

21. Ďalšou náležitosťou prejavu je jeho určitosť. Určitosť sa musí týkať určenia účastníkov, ďalej podstatných zložiek obsahu právneho úkonu a predmetu, ktorého sa právny úkon týka. Určitosť predstavuje kvalitu obsahu právneho úkonu. Právny úkon je neurčitý, ak je vyjadrenie vôle síce po jazykovej stránke zrozumiteľné, avšak nejednoznačné, a tým je neurčitý i jeho vecný obsah, pričom neurčitosť obsahu nemožno odstrániť a preklenúť ani výkladom v zmysle ustanovenia § 35 Občianskeho zákonníka.

22. V danej právnej veci súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu bola platne uzatvorená zmluva o úvere. Samotný žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 23.03.2018 uviedol, že predmetnú zmluvu o splátkovom úvere podpísal a predovšetkým uviedol, že vedel čo podpisuje a bol si vedomý aj toho, že on je dlžníkom v predmetnom úverovom vzťahu. Teda zmluva o úvere bola uzavretá

platne, nakoľko právny úkon bol uskutočnený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Rovnako zo záverov znaleckého dokazovania vyplynulo, že žalobca si uvedomoval, čo sa v danej chvíli deje, nekonal neslobodne, pod nátlakom či z donútenia. Z jeho konania znalec zistil, že i za okolností, ktoré nastali v súvislosti s požitím alkoholu mal možnosť voľby a bolo iba na jeho rozhodnutí, či zmluvu podpíše alebo nie. Teda vážnosť prejavu vôle žalobcu pri podpise zmluvy nebola ovplyvnená. Zmluva o splátkovom úvere bola uzatvorená platne, žalobcovi bol na jej základe poskytnutý úver v sume 1 500,- eur, ktorý mu bol aj vyplatený bezhotovostným prevodom na účet. Následne finančné prostriedky boli z účtu vybrané a odovzdané. Na strane žalovaného tak nevzniklo bezdôvodné obohatenie a žalovaný sa teda na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil.

23. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľ alebo finančný agent je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím ponuky o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie uvedené v tomto odseku.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, informácie podľa odseku 1 je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý je uvedený v prílohách č. 3 a 4, a to v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Všetky dodatočné informácie iné ako v odseku 1 poskytne veriteľ alebo finančný agent spotrebiteľovi v samostatnom dokumente.

Ani obrana žalovaného spočívajúca v tvrdení, že pred uzatvorením zmluvy nebol informovaný o podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a tým bol porušený zákon o spotrebiteľských úveroch, nebola dôvodná. Z kamerového záznamu, výpovede svedkyne a aj zo samotnej výpovede žalovaného vyplynulo, že žalovaný o podmienkach poskytnutia úveru bol informovaný pred podpísaním úverovej zmluvy, bol mu aj v listinnej podobe predložený formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere.

25. Pokiaľ sa jedná o prevzatie finančných prostriedkov z vykonaného dokazovania je zrejmé, že tieto zamestnankyňa žalovaného potom ako boli prevedené na účet žalobcu a na základe potvrdenia ich vyplatenia podpisom žalobcu v elektronickej forme, vložila do obálky a odovzdávala ich žalobcovi. Obálku síce nakoniec prevzal p. T., ale žalobca bol pri tom prítomný, nič nenamietal a teda svojím správaním prejavil svoj súhlas s takouto formou ich odovzdania a prevzatia. Preto ani v tomto smere obrana žalovaného nebola dôvodná.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, zhodnotiac dôkazy vykonané v tomto konaní súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a preto ju zamietol v celom rozsahu.

27. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 1660/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Žalovaný bol v plnom rozsahu úspešný a preto mu vznikol nárok na priznanie náhrady trov konania. Žalovaný si uplatnil náhradu trov konania, ktoré mu v konaní vznikli. O výške trov konania žalovaného súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.